

BRIGAIID është një projekt 4 vjeçar (2016-2020) i Komisionit Europian, programi [Horizon2020] me qëllimin e krijimit të një ure lidhëse efektive midis inovatorëve dhe përdoruesve final për aftësi ripërtëritëse nga përmbytjet, thatësirat dhe moti ekstrem.

www.brigaid.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 700699. The opinions expressed in this document reflect only the author's view and in no way reflect the European Commission's opinions. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit, partneri zyrtar i projektit BRIGAIID, pjesë e programit Horizon 2020 të Komisionit Europian, ka organizuar Tre Forume Diskutimi.

Tre forume për tre problematikat kryesore: **Përmbytjet, Thatësirat dhe Moti Ekstrem.**

A mund të jetë rezultate një skemë ku terminologjia kryesore e projektit është një sfidë?

Mund të funksionojë një skemë aktorësh ku problematikat e katastrofave natyrore janë me shumë së një inovacion?

Ekzistojnë shumë pyetje, ku përgjigjet dhe enigmat u diskutuan në këto tre Forume të organizuara në datat 17.12.2018, 19.12.2018 dhe 21.12.2018 Tiranë, Albania

**JU FTOJMË TË SHFLETONI NË BRENDËSI TË KËSAJ
BROSHURË PËR REZULTATET E KËTYRE FORUMEVE !!**

Climate Innovation Window

<https://climateinnovationwindow.eu/>

CLIMATE INNOVATION WINDOW
PORTALI ONLINE PËR
NDRYSHIMET

TË INOVOSH DHE TË INOVOHESH NË SHQIPËRI

INOVATORËT SHQIPTAR, PROBLEMATIKA
KOMBËTARE DHE PËRDORUESIT FINAL
Si qëndrojnë këto tre aktor përball njëri-tjetrit?

“Ndërhyrjet në lumin Erzen për të përballuar Përmbytjet”- Inovatori Enkelejda Kucaj nga Polis University

“Sistemi Mapptioner në Shkodër” - Inovatori Gjeovjosa

SAEx-L, sinjalizues atmosferik për eventet e motit ekstrem” - Inovatori METEOALB ltd

Grumbullimi i ujrave të shiut në Kopshte” - Inovatori Ekolëvizja

FORUMI I PARË INTERAKTIV E INOVACIONEVE PËR PËRMBYTJET

Prezantimet e kësaj dite ishin katër inovacione të fokusuar mbi kapërcimin e përmbytjeve. Të ftuar dhe prezent në këtë tavolinë të rrumbullakët ishin përfaqësues të drejtorisë së emergjencave civile, përfaqësues akademik dhe përfaqësues të institucioneve dhe kompanive të cilat objektin e veprimtarisë së tyre e kanë të lidhur me problematikat e ndryshimeve klimatike.

Prezantimet e inovacioneve ishin atyre për të marr komente dhe për të mirëpritur sygjerimet e institucioneve dhe departamenteve të cilët janë të parët në reagimin në situatat emergjente.

Përkundrejt oponencës e cila vinte nga aktorët e ftuar në tavolinë, diskutim u përqëndrua edhe në krahasimin e inovacioneve vendase me ato të Climate Innovation Windows, zgjidhje të ofruara nga partnerët e projektit.

THATËSIRAT

FORUMI I DYTË INTERAKTIV E INOVACIONEVE PËR THATËSIRËN

Prezantimet e kësaj dite ishin katër inovacione të fokusuar për kapërcimin e problematikave të Thatësirës në Shqipëri. Të ftuar dhe prezent në këtë tavolinë të rrumbullakët ishin përfaqësues të institutit të Instituti i Gjeoshkencave, Energjise, Ujit dhe Mjedisit, përfaqësues të institutit Gjeologjik si dhe përfaqësues të universiteteve publike dhe private.

Prezantimet e kësaj dite ishin në oponencë me një prej instituteve shtetërore sic është IGJEUM dhe që ka kompetenca të plotë për informimin e instancave më të larta, lidhur me eventet e pritshme të fatkeqësive natyrore.

Kjo përballje dhe informimit të inovacionve të BRIGAD KUNDREJT institucioneve përgjegjëse për të treguar se kërkimi shencor duhet të ketë hapësira dhe mundësi për zhvillim. Por, nëse e konsiderojmë platformën e Climate Innovation Windows si një dritare për të marr më shumë dije dhe eksperincë dhe për të bashkëpunuar edhe me partner të tjerë për rastet e fatkeqësive natyrore.

“Stacione meteorologjike me kosto të ulët”- Inovatori Marsed Leti nga Epoka University

“QoAir- Sistemi teknologjik për menaxhimin e valës së të nxehtit në zonat urbane” Inovatori Edlira Martini (freelancer)

“Bllaqe betoni të polimerizuar” Inovatori Erion Luga nga Epoka University;

“Tapete kundra zjarrit dhe erozionit” Inovatori Al-Geosystem

“UFPUS- Njësitë e Unifikuara për Mbrojtjen kundra Zjarrit” Inovatori Z.Andrea Papa (Exinn Technology Center)

“ArboDroughtStress- Monitorimi i Stresit të Bimëve në kushtet e Motit Ekstrem” Inovatori Endrit Kullaj (Freelancer)

“Printime 3D për Mbrojtjen Bregdetare” Inovatori Gerdi Papa nga Polis University

FORUMI I TRETË INTERAKTIV E INOVACIONEVE PËR MOTIN EKSTREM

Prezantimet e kësaj dite ishin tre inovacione të fokusuar për kapërcimin e problematikave të Motit Ekstrem në Shqipëri. Të ftuar dhe prezent në këtë tavolinë të rrumbullakët ishin përfaqësues të institutit të Instituti i Gjeoshkencave, Energjise, Ujit dhe Mjedisit, përfaqësues të departamentit të emergjencave civile, agjencitë e kërkimit dhe inovacionit, përfaqësues të institutit Gjeologjik si dhe përfaqësues të universiteteve publike dhe private.

Prezantimet e kësaj dite të fundit tërhoqën vëmendjen e të ftuarve por njëkohësisht nxitën edhe debat dhe diskutime. Sa të gatshëm janë institucionet për të përdorur inovacionin si zgjidhje, edhe pse ekspserinca e huaj ka treguar rezultate pozitive. Çfarë i tremb dhe i pengon institucionet për të përkrakur iniciativa të tilla?

Por, nëse inovacionet e prezantuara nga shpikësit janë aq të bukura sa të tërheqin për ti përdorur dhe ofrohesh si institucioin prites për ta propozuar në instanca më të larta vendimarrëse.

ÇFARË MËSUAM?

- TË INOVOJMË PËR QËNDRUESHMËRI DHE ZGJIDHJE TË PËRDORSHME NGA TË GJITHË:** Nuk mjafton vetëm një situatë emergjente për të inovuar, duhet të njihet historiku i ngjarjes dhe kushtet atmosferike, gjeologjike dhe hidrometeorologjike të zonave në studim. ÇDO INOVACIONI I DUHET NJË STUDIM OSE NJË KOHË PARAPËRGATITORE.
- TË INOVOJMË NË PËRMBUSHJE TË NJË BOSHLLËKU KAPACITETESH NJERËZORE DHE FINANCIARE. TË RRISIM INTERES TEK INSTITUCIONET E NGARKUARA ME LIGJ, PËR TË KRIJUAR NJË NISMË PËRFITUESE PËR TË TË GJITHË:** Në Shqipëri ekzitojnë institucione të cilat kanë detyrim ligjor dhe funksionale për të raportuar dhe paralajmëruar në kohe reale rreth situatave të pritshme emergjente. BASHKËPUNIMI me këto institucione por edhe midis inovatorëve është një domosdoshmëri, për të kuptuar edhe inovuar në drejtimin e duhur, për t'i ardhur në ndihmë më së miri nevojës kombëtare.
- QËLLIMI I PËRCAKTUAR, POR EFEKTI I GJERË DHE NXITËS:** Inovacionet Shqiptare, ato që janë propozuar në projekt, i kërcejnë ndarjet në vetëm tre tematikat e projektit, pasi secili prej INOVACIONE TË PROPOZUARA NË KOMPLEKSITETIN E TYRE PREKIN MË SHUMË SE NJË TEMË. Strategjia për problematikat e ndryshimeve klimatike është në proces, hapat për zgjidhje inovative janë ndërmarrë nga AKPT dhe projekti BRIGAD. Inovatorët duhet të shikojnë më gjerë
- TË INOVOJMË ME IDE BIZNESI DHE TË NJEKIM PROJEKTIN TONË ME BINDJEN QË KEMI KRIJUAR PËR DOBISHMËRINË E TIJ:** Propozimet e inovacioneve në projekte të Komisionit Evropian, por edhe në tavolina të rrumbullakëta bëhen për një qëllim të vetëm, atë të FINACIMIT prej projektit. Këur këdo ide sfidohen nga partnerët e interesuar, inovatorët ndihen të papërgatitur dhe pa një ide të qartë biznesi, pa një ide të qartë promovimi për të krijuar bindje dhe nxitje për terheqjen e idesë së tyre. Nëse kërkimi konsiderohet në tërësinë e tij, duhën parë të gjithë aspektet: Përfshirja e studentëve, përfshirja dhe kontributi i kërkimeve ekzistuese, problematika dhe krijimi i ideve me eficence në përdorim. Eficensa në përdorim përkthehet në para.
- PROJEKTE INOVATIVE POR DHE INOVIM I INOVATORËVE:** INOVACIONET NË SHQIPËRI JANË NJË SFIDË për terminologjinë e tyre akoma më shumë për funksionin e tyre. Aktorët dhe skema e funksionimit të tyre duhet parë në tërësi që një proces të funksionojë. Inovacioni ka qëllimin final por mos të harrojmë se mund të jetë dhe fillim për zhvillim e një ideje të re, për një projekt të ri.